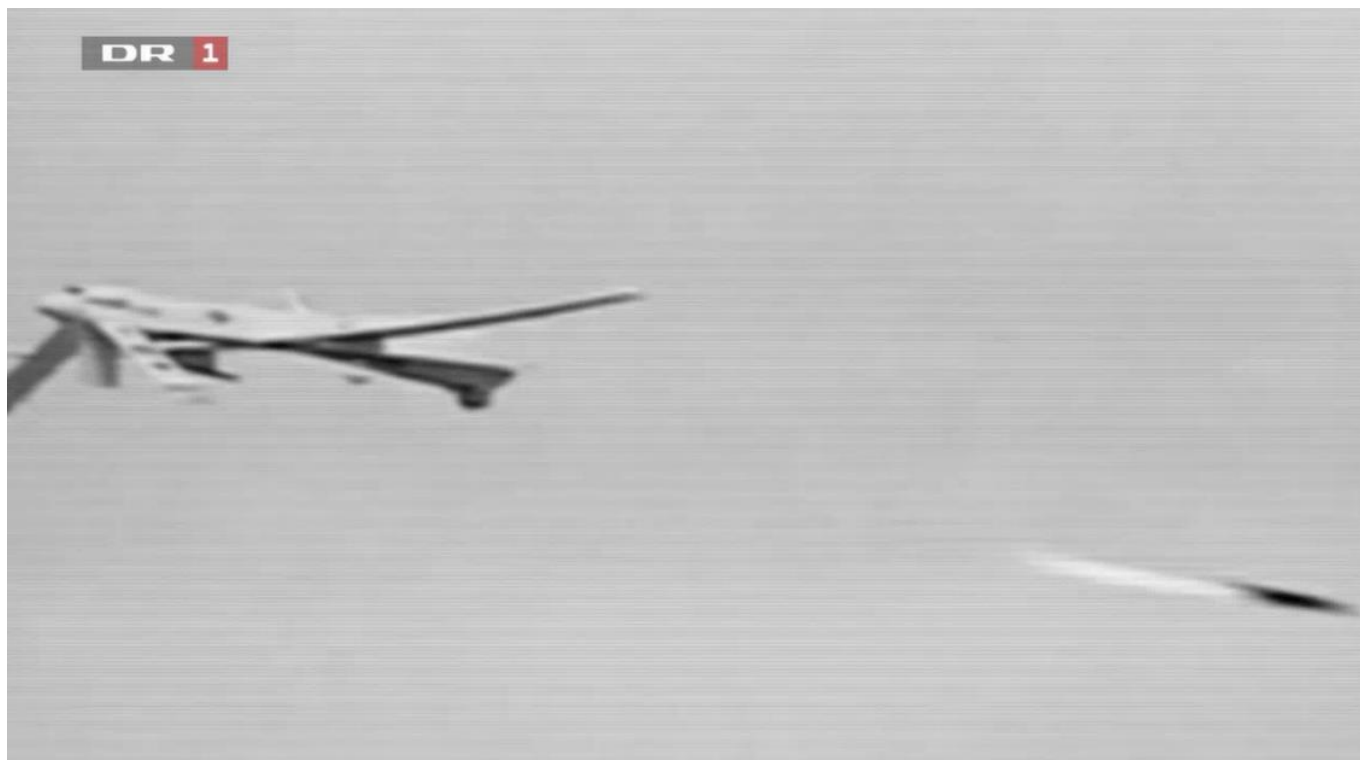

Dræberdroner (Sommer Horisont)

Tema: Det arabiske forår
Fag: Samfundsfag, historie
Målgruppe: Lærere på gymnasiale uddannelser

DR1, 29.07.2013, 48 min.

Ubemandede droner kan dræbe med et enkelt klik, og i krigen mod terrorister har maskiner allerede erstattet mange soldater. I bunkere under Nevadaørkenen styrer amerikanske soldater droner, der tusindvis af kilometer væk i fx Pakistan eller Yemen affyrer raketter mod mål. Billederne er slørede, og beslutningen om at skyde hviler ofte på mere eller mindre pålidelig efterretningsinformation, fx at en Al-Qaeda leder vil være til møde i et bestemt hus på et bestemt tidspunkt. Iagttagere vurderer at mellem 2000 og 3000 mennesker er blevet dræbt i droneangreb, og de fleste er uskyldige civile, der tilfældigvis er i målområdet ("innocent bystanders"). Den endelige beslutning om at affyre raketter ligger hos amerikanske organisationer som JSOC og CIA, der har deciderede dødslistes, men også hos præsident Obama, der har intensiveret brugen af droneangreb - undtagen i tiden op til præsidentvalget i 2012! Er det juridisk rimeligt, at Obama enerådigt lader en amerikansk statsborger som fx Anwar Al Awlawqi dræbe i Yemen ved et droneangreb, der også kræver uskyldige ofre? Hvad vil der ske, hvis præsidenter i andre lande gør det samme? Robotiseringen af krig er kun lige startet, og om få år kan dronerne handle på egen hånd, hvis der er politisk vilje til at tillade det. De selvstyrende droner udvælger selv deres mål og er designet til ikke at kunne opspores og at jamme alle forsøg på at spore dem. The Falcon er en amerikansk jager, der kan flyve 22.000 km/t ("hypersonic") og på en halv time sættes ind over alt i verden, så USA i praksis kan kontrollere hele verden.

Billedet er fra tv-udsendelsen.

Faglig relevans/kompetenceområder

Historie, stx:

1989-i dag: Det globale samfund

- Danmarks internationale placering
- Nye grænser og konflikter.

Samfundsfag A, stx:

Politik

- magt- og demokratiopfattelser nationalt, regionalt og globalt, herunder betydningen af retssystemet

International politik

- aktører, magt, sikkerhed, konflikter og integration i Europa og internationalt
- Globalisering og samfundsudvikling.

Ideer til undervisningen

Tv-udsendelsen stiller spørgsmålstejn ved brugen af droner og udviklingen af selvstyrende droner til militære formål. Geneve-konventionens regler for krigsførelse, som er underskrevet af 194 lande, er ifølge udsendelsen under pres ved brug af droner i det omfang og med de mål, som er gældende for nuværende. Både i **historie** og **samfundsfag** er dette en interessant problemstilling. Efter "9/11" er "krigen" mod terror gået ind i en fase, hvor man ser en ophævelse af skellet mellem militær og civil ageren. Kommandovejen ved et droneangreb fra USA kan følge to spor: Enten er angrebet ledet af og målet udpeget af JSOC, som er en militær organisation, eller også er det CIA (en civil organisation) med underleverandører, der står bag. Dette rejser en problematik om det retsligt legale i aktionerne og drabene, som aktivister og jurister m.fl. over store dele af verden arbejder med. I denne problematik indgår både regler for krigsførelse, retssikkerhed, moral og menneskelige omkostninger og i sidste ende de videre konsekvenser. Hvilke midler skal man acceptere i kampen mod terrorister eller mulige terrorister? Og i hvor høj grad skal man give køb på love og konventioner? Det er de store spørgsmål.

Denne udsendelse indgår i materialesættet "Det arabiske forår".